

ספר
שאלות ותשובות
צל ההרים

חלק ראשון

כולל שאלות ותשובות, חקדי הלכות, הערות,
ובירורי דינים ומנהגים שנשאלתי מתלמידי חברי וידידי
וגם מה שהחלפתי במכתבים
עם גדולי וצדיקי הדור
על ארבעה חלקי השולחן ערוך

מה שחנני השם יתברך בחסלונו עלי
הצעיר באלפי ישראל

הרצל הלל יצחק

רב ומו"צ דק"ק "קהילה הספרדית"
ראש כולל "עטרת מרדכי"

שיקגו, ארצות הברית
שנת תשע"ח לפ"ק

סימן ג

המשייף צפורניו, אם צריך ליטול ידיו לאחר מכן

איתא במסכת פסחים (דף קיב ע"א) דהנוטל צפורניו, צריך ליטול את ידיו לאחר מכן, וכן פסק בשו"ע (או"ח סימן ד' סעיף יח). וכתב הרשב"ץ בחידושיו (נדה דף יג ע"ב) דצריך ליטול את ידיו, אפילו אם לא נטל את כל צפורניו, והובאו דבריו בספר כסא אליהו (סימן ד' סק"ז), ובמלבי"ם בארצות החיים (סימן ד' ס"ק עו), ובעוד אחרונים.

ולפי זה נראה שהמשייף צפורניו חייב ליטול את ידיו לאחר מכן, כאדם הנוטל צפורניו עם מספריים וכדומה.

ואף שבספר דעת תורה (יו"ד סימן שצ סעיף ז') כתב בהלכות אבילות, לגבי נטילת צפורנים באכל תוך שלושים יום, שיש הבדל בין מספריים למשחזות, ושאסור לאכל ליטול צפורניו במספריים תוך שלושים יום, אך במשחזות שרי אפילו לכתחילה. מכל מקום אין הענינים שווים, דהתם הוא ענין אבילות, וכשנוטל צפורנים במשחזות אין בזה משום ביטול האבילות, שהרי מותר לאכל ליטול את צפורניו בידו אף לכתחילה, כמבואר בשולחן ערוך (יו"ד סימן שצ ס"ז), מה שאין כן כאן, שהוא ענין של רוח רעה, ובזה מסתבר שאין חילוק באיזה אופן נוטל את צפורניו, דבכל מקרה יש בהם רוח רעה, ואף מי שנוטל את צפורניו בידו, יתכן שצריך ליטול ידיו לאחר מכן. לכן גם כששתמשים במשוף לשייף את הצפורנים, צריכים ליטול את הידים לאחר מכן.

ועוד יש להיזהר לשייף את הצפורנים באופן שלא יתפזרו חלקיקי אבק הצפורנים על הרצפה, שמא תדרוך עליהן אשה מעוברת ותפיל עוברת ר"ל, כמבואר בנדה (דף יז ע"א) ובמועד קטן (דף יח ע"א). ולא שייך לומר דבכי האי גוונא החלקיקים אינם ניכרים ובטלים עד כדי כך שאין בהם אותו כח היזק הנמצא בחתיכת ציפורן ניכרת. וביותר יש לאשה

נדה להיזהר בזה עד מאוד שלא לשייף צפורניה באופן שיתפזרו חלקיקי אבק הצפורנים על הרצפה, דהצפורנים הגדלים בימי נדתה שורה עליהם אלף וארבע מאות וחמישה מיני חיצונים, כמבואר בזוהר הקדוש (פרשת אחרי מות דף עט ע"א).

ועיין עוד בב"ח (יו"ד סו"ס קצ"ח) בשם הרוקח, שאם דורס עליהן בעלה או אדם אחר, לוקין עליהן בשחין, ע"ש. ובשו"ת בצל החכמה (חלק ב' סימן לה אות ג') כתב, דאף על פי שאין בכח הצפורנים להזיק אלא רק במקום שנפלו, כמבואר במסכת במועד קטן (דף יח ע"א, וע"ש ברש"י ד"ה כיון), מכל מקום בצפורני אשה נדה לא נזכר שיועיל אפילו שינוי ממקום שנפלו הצפורנים, למקום אחר.

סימן ד

מצות ציצית כסגולה שלא יכאבו שיניו

נשאלתי מאחד ששמע שיש סגולה במצות ציצית, שלא יכאבו שיניו, אך לא ידע פרטי הסגולה. והשבתי לו שאכן יש סגולה כזאת, וכפי שכתב הכף החיים (סימן כד ס"ק יב) בשם שער הכוונות וז"ל: "כשתברך להתעטף בציצית, תכוון שהם ל"ב חוטי הציציות, והם סוד ל"ב נתיבות חכמה". והוסיף שם הכף החיים בשם החסד לאלפים (סימן כד סק"ג), שזה סגולה שלא יכאבו לו שיניו.

והנה מרן השולחן ערוך (או"ח סימן ח' סעיף ז') כתב, שצריך להפריד חוטי הציצית זה מזה, וכן להלן (סעיף ט') כתב, דקודם שיברך, יעיין בחוטי הציצית אם הם כשרים כדי שלא יברך לבטלה, ע"ש. והגאון רבי יצחק מאיר זצ"ל בספרו ויעתר יצחק (סוף מאמר חמישים וששה, עמוד מה) כתב, דהסגולה שלא יכאבו שיניו שייכת גם למי שנזהר בכל אלו, וזה לשונו: "כל השומר חוטי ציציותיו כהלכתן, ישמרו שיניו וכו'".